

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Ülkemizde 12 ay çalışan işçilerin bile kıt kanaat geçinebildiği bir ortamda, sayıları 25 bini bulan geçici işçilerin ciddi mağduriyetleri bulunmaktadır. Yasal olarak daimi kadroya geçme hakkı bulunmayan, çalıştıkları süre sonunda iş akitleri feshedilmediği için başka sigortalı bir işte çalışamayan, emeklilik için yeterli çalışma ve prim gün ödeme şartını sağlayamayan ve işsiz sayılmadıkları için işsizlik maaşından da yararlanamayan geçici işçilerin daimi kadroya geçişlerinin yapılarak özlük haklarının verilmesi en önemli talepleri arasında. 24 Aralık 2017 tarihinde KHK ile yapılan düzenleme ile 5 ay 29 gün çalışan geçici işçilerin çalışma sürelerinin 9 ay 29 güne kadar uzatılabileceği yönünde düzenleme yapılmış ancak bu düzenleme belirli şartlara bağlanmıştır. Buna göre 5 ay 29 günlük azami çalışma süresinin 4 aya kadar uzatılabilmesi için öncelikli olarak *ilgili kurum ve kuruluşun Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan talepte bulunması*, sürenin uzatılması için de *Hazine ve Maliye Bakanlığının da süre uzatımı kararı vermesi* gerekmektedir. Ancak kurum ve kuruluşlar tüm geçici çalışan işçiler için süre uzatımı talep etse de, "Hazine ve Maliye Bakanlığı bu kararı kurum, birim ve pozisyon itibarıyla verebilir" şeklinde 'ucu açık' bir şekilde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı süre uzatımı konusunda kendisine iletilen bu talebi tamamıyla reddedebileceği gibi belirli sayıda işçinin, belli pozisyonundaki işçilerin ya da işçilerin sadece bir kısmının çalışma süresinin uzatılmasına karar verebileceği belirtilmiştir.

Benzer şekilde İŞKUR tarafından Toplumsal Yarar Programı kapsamında istihdam edilen ve her yıl boyunca kısa dönemli 6 aya kadar geçici çalışabilen işçiler de bir sonraki yıl iş garantileri olmadığı için tedirgin olmakta. KHK ile yapılan düzenlemeye dahi eklenmeyen bu işlerin sayıları 100 bine ulaşmıştır. Özlük hakları bulunmayan bu işçiler Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı gibi birçok meslek alanında istihdam edilmekte. Kadrolu işçilerin üçte biri olan bu işçiler geçici, güvencesiz ve asgari ücret seviyesinde çalışmakta, İş Kanunu'ndan faydalanamamakta, fazla çalışma ücreti, yıllık izin, günlük ve haftalık çalışma süresinin aşılmaması gibi

uygulamalardan yararlanamamakta. Bu işçilerin iş akitleri kolaylıkla feshedilirken, işten ayrılmaları halinde en az iki yıl bu programa tekrar başvurma hakları da yok. Programın finansmanı da İşsizlik Fonu'ndan sağlanmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İller ve kurumlar bazında geçici ve Toplumsal Yarar Programı kapsamında çalıştırılan işçi sayısı nedir?
2. KHK ile yapılan düzenlemede geçici işçilerin çalışma sürelerinin uzatılması konusunda düzenlemenin yapıldığı tarihten bu yana yasadan kaç işçi yararlandırılmıştır? Kaç işçi mağdur edilmiştir?
3. Geçici işçilerin çalışma sürelerinin uzatılması konusunda hangi ilde kaç kurum başvuru yapmıştır? Bu kurumların talepleri ne yönde olmuş ve kaç kurumda kaç işçinin süre uzatımı yapılmıştır? Yapılmayanların gerekçesi ne olmuştur?
4. 696 sayılı KHK ile yapılan düzenlemede geçici işçilerle ilgili "geçici iş pozisyonlarında çalışanların çalışma sürelerini, ilgili kurum veya kuruluşların talebi üzerine kurum, kuruluş, birim veya pozisyon itibarıyla dört aya kadar uzatmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir" ifadesi keyfiyete açık değil midir? Bu düzenleme hangi kurumda, hangi esaslara göre belirlenecektir? Hazine ve Maliye Bakanlığı süre uzatımı taleplerini hangi kriterlere göre onaylayacak ya da reddedecektir?
5. Geçici işçilerin çalışma sürelerinin uzatılmasına ilişkin çıkarılan KHK'yi dayanak alarak kurum ve kuruluşlar taleplerini hangi esaslar çerçevesinde yapacaktır? Bu durum ÇAYKUR ve yetkili sendika tarafından imzalanan protokolde olduğu gibi özel şartlar çerçevesinde süre uzatımı yapılması gibi şartlar yoluyla işçiler arasında ayrımcılık yapılmasına neden olmayacak mıdır? İşçiler arasında ayırım yapılmayacağı, bu düzenlemenin keyfi uygulamalara yol açmayacağını kim denetleyecek?
6. Geçici işçilere yapılan düzenleme konusunda özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda eksiklikler giderilecek midir?
7. Toplumsal Yarar Programında çalıştırılan işçilerin KHK ile yapılan düzenlemenin dışında bırakılmasının gerekçesi nedir? Bu durum işçiler arasında ayrımcılığa yol açmıyor mu? 4857 sayılı İş Kanunu'nun ve Anayasa'mızın eşitlik ilkesine aykırı değil mi? Bu işçilerin özlük haklarının ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda bir düzenleme yapılacak mıdır?
8. Geçici işçilerin ve Toplumsal Yarar Programı kapsamında çalışan işçilerin işsizlik maaşından faydalanabilmesi, emeklilik hakkı kazanabilmesi gibi özlük haklarının sağlanması yönünde bir çalışma var mıdır? Bu işçiler daimi kadroya alınacak mıdır?